

риалнитѣ несгоди на вашето положение. Но какво да се прави? Помнете: ние едва сега започваме нашата голѣма работа за пробуждане на народа. Ние сме като пионери въ нова страна. Длъжни сме на своя грѣбъ да изнесемъ всичката тежестъ на борбата съ народното невежество. И тукъ може, на първо време, насъ да ни чакатъ не похвали и съчувствие, а тежки жертви. И азъ ви говоря за жертвитѣ. За тѣхната необходимостъ. За тѣхната неизбежностъ.

— Зова ви на жертви. Зова не всички. Зова тия, които сж готови и способни за жертви.

— Милиони хора се раждатъ, живѣятъ и умиратъ въ дива, убийствена сиромашия. — Така ли трѣбва да бжде? Милиони души, често хора умни по природа, презъ цѣлъ животъ оставатъ тжпоглави добитъци. — Така ли трѣбва да бжде? Милиони ваши по-малки братя сж духовно груби, жестоки. — И това ли така трѣбва да бжде?

Речитѣ на Снелманъ плющѣли като бичъ на огненъ укоръ по глави и сърдца. Възбуждали най-злоспалитѣ и лениви умове. Запалвали енергията на живитѣ сърдца.

Народнитѣ учители въ по-голѣмата си часть били завладѣни отъ настроението на Снелмана. Ставали негови помощници. Почнали самостоятелно много да се учатъ, да работятъ надъ себе си. Всѣки ставалъ самъ по себе си голѣма сила. Въ страната се явили и засилвали навсѣкжде десетки, а после и стотици голѣми и малки Снелмановци.

Финландия била възродена

Наистина, книгата „Въ страната на бѣлитѣ лилии“ е една ценна книга за всички“.

Разни.

Какъ въ старо време наказвали пияницитѣ. Старитѣ народи никакъ не били снизходителни къмъ пиянството. За това прегрѣшение тѣ наказвали много жестоко.

Въ Атина, презъ времето на Солона, нѣкой чиновникъ билъ осжденъ на смъртъ, защото се явилъ пиянъ на работа.

Спартанцитѣ, за да премахнатъ съвсемъ пиянството, изкоренили лозята (тогава хората не знаели още да добиватъ спиртъ отъ житни растения).

Въ републиканския Римъ пиянството е било строго запретено за граждани, които не били навършили 30 годишна възраст. За по-възрастнитѣ отъ 30 години граждани пиянството не се е считало за престжпление. Затова